VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

XIII. évfolyam, 255. szám — Ára: 50 fillér — Csütörtök, 1957. október 31.

Ma:

Elismerés és köszönet a szegedi üzemeknek

Rendezik a „Sárgá"-t

Ma kezdődik a szovjet film ünnepe

Kétszázötvenezer ember előtt beszélt Marosán György elvtárs a budapesti Köztársaság téren

Budapest dolgozó népe szerdán a délutáni órákban nagygyűlésre jött össze a Köztársaság téren. Ez a nap a főváros dolgozói számára a megemlékezés és a fogadalom napja volt: megemlékezés azokról, akik az egy évvel ezelőtti ellenforradalom véres napjaiban a budapesti pártbizottság székházának ostrománál és szerte az országban a népi hatalom védelmében életüket áldozták, s egyúttal az ország minden becsületes dolgozójának szilárd elhatározását kifejező újabb fogadalomtétele: Magyarországon nem lesz többé ellenforradalom!

Az elnökségben a párt és a kormány vezetői is helyet foglaltak, többek között Kállay Gyula, Kiss Károly, Marosán György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, valamint az ellenforradalmárok által meggyilkolt mártírok özvegyei: Mező Imréné, Asztalos Jánosné, Papp Józsefné, a mártírhalált halt Kállai Éva férje, Szántó Miklós.

A nagygyűlésen részt vett a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

A nagygyűlést Csikesz Józsefné, a Nagybudapesti Pártbizottság titkára nyitotta meg, közben egyperces néma tüntetéssel adóztak a mártírok emlékének, s lehullott a lepel a pártbizottság házának falán elhelyezett emléktábláról.

Ez a márványtábla, amelyet a ház falán most lepleztünk le, hirdesse az igaz kommunisták életét, munkáját, harcát, bátorságát a jövő nemzedéknek.

Ezután Marosán György elvtárs, a Budapesti Pártbizottság első titkára mondott beszédet.

Marosán György elvtárs beszéde

— Nem gyászolni, hanem erőt meríteni, nem az évfordulót megünnepelni, hanem az évfordulóról megemlékezni jöttünk ma össze. Azért gyűltünk egybe, hogy megfogadjuk: ha kell, tűzzel-vassal, ha kell vérünk ontásával is megakadályozzuk, hogy október 23 szégyene, október 30-a gyalázata még egyszer megismétlődjék. Esküszünk!

Most egy esztendeje az ellenforradalom vihara tombolt hazánk felett. Most egy esztendeje ezekben az órákban már zajlott a csata itt, a Köztársaság téren, tort ült az árulás és a hősök vérét itta a gyásztér. Itt feküdtek a téren a lemészárolt államvédelmi sorkatonák és pártmunkások holttestei. A fákon lábuknál fogva felakasztott kommunisták függtek, akiknek előbb kitépték a szívét, s akiknek még ki sem hült tetemét leköpdösték, meggyalázták.

— Amíg lehetett, tartották magukat a pártház védelmezői. Megfogadták Mező Imre elvtársunk szavait: »Tartani kell ezt a házat, mert ez a párt háza«. Vessük mélyen emlékezetünkbe ezeket a szavakat. Igaz kommunista hagyta nekünk örökül. Olyan ereje volt ezeknek a szavaknak, a kommunisták példamutatásának, hogy az ellenforradalmár csőcselék csak ágyúkkal és tankokkal tudta elhódítani a pártnak ezt az épületét, a pártnak ezt az erődjét a hős védőktől, akik órákon át állták az egyenlőtlen tűzharcot.

Nagy Imre árulásának szörnyű következménye

— Napokkal előbb tudott dolog volt, hogy ostrom készül a Köztársaság téri pártépület ellen, az áruló Nagy Imre és társasága mégsem tett egyetlen intézkedést sem a támadás elhárítására, a párt budapesti erődjének megvédelmezésére. Amikor megkezdődött az ellenforradalmárok rohama, aljasul cserbenhagyták a halálra szánt hős védőket.

— Az elvtársak hiába fordultak Nagy Imréhez és hiába fordultak Kopácsihoz, a rendőrfőnökhöz: nem kaptak semmiféle segítséget. Nagy Imre és Kopácsi eltűrte, hogy a pártház a fasiszták kezére kerüljön, eltűrte, hogy legyilkolják legjobb elvtársainkat. Nagy Imrének szörnyű árulása annál vérlázítóbb, mert volt erő, amely megvédte volna a budapesti pártbizottság épületét, megvédte volna a munkáshatalmat Magyarországon. Október 23 után Budapesten és szerte az országban a kommunisták tízezrei jelentkeztek fegyveres harcra a fasiszták ellen. Fegyvert és utasítást kértek, de nem kaptak. Az árulók a fegyvereket a fasiszta ellenforradalmárok

(Folytatás a 2. oldalon.)

Wir begrüssen die Abordnung der Volkskammer der DDR die Szeged mit ihrem Besuch beehrt!

Üdvözöljük az NDK népi kamarájának Szegedre érkező küldöttségét

A magyar országgyűlés meghívására — amint ezt lapunkban jelentettük — hétfőn délelőtt hazánkba érkezett a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának küldöttsége. A delegáció vezetője Johannes Dieckmann, az NDK népi kamarájának elnöke. A Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának küldöttsége, kedves vendégeink, ma délelőtt Szegedre érkeznek, Johannes Dieckmann vezetésével. Városunkban ünnepélyesen fogadják a küldötteket, akik szegedi emberekkel ismerkednek, s magával a várossal is. Látogatásuk során felkeresik az egyetemet. Értesüléseink szerint az NDK népi kamarájának küldöttsége részt vesz a Szegedi Nemzeti Színház ma esti előadásán és megtekintik az „Egy éj Velencében" című nagyoperettet.

★

Igaz barátként, testvéri szeretettel köszöntjük a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának ma Szegedre érkező küldöttségét, a német nép képviselőit. Meggyőződésünk, hogy igaz barátként és testvérként jönnek el tiszaparti városunkba. Látogatásukkal tovább mélyítik a német és a magyar nép barátságát, kapcsolatait. Az elmúlt évben az NDK népi kamarája vendégül látta a magyar országgyűlés küldöttségét, mostani látogatásuk pedig — amint Johannes Dieckmann mondotta Magyarországra érkezve —: „...nem egyszerűen csak a barátság kifejezése. Mi a német nép nevében jöttünk, s a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának és dolgozó népének legszívélyesebb üdvözletét tolmácsoljuk".

A Német Demokratikus Köztársaság népének barátsága az internacionalizmus szellemében, tettekben mutatkozik. A pusztító ellenforradalom nehéz napjai után a Német Demokratikus Köztársaság népe, miként az egész szocialista tábor, értékes segítséget nyújtott a magyar népnek. S a szocializmust építő két ország együttműködése politikailag és gazdaságilag egyre tartalmasabbá és gyümölcsözőbbé válik. A német nép ma városunkba érkező képviselői saját maguk is meggyőződhetnek arról, hogy Szeged dolgozói is megteszik a magukét a baráti szálak erősítéséért, és szeretik a szocializmus építésén, a béke védelmén fáradozó NDK népét.

A Német Demokratikus Köztársaság és a Magyar Népköztársaság népe is a szocializmust építi. Hazánkat és az NDK népét egyaránt a szovjet hadsereg szabadította fel a fasizmus igája alól, s adta meg a lehetőséget a szabad, szocialista ország építésének. A német és a magyar dolgozókat ezért a hála és az eltéphetetlen barátság szálai kötik össze a szovjet emberekkel. Mindkét nép a mába és a holnapokba vetett bizalommal messzehangzóan vallja, hogy a Szovjetunió vezette béketábor tagja, s a szocialista világrendszer — élén a Szovjetunióval — legyőzhetetlen.

Ismételt testvéri üdvözlet a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarája ma Szegedre érkező küldöttségének! Tagjai, kedves vendégeink, érezzék itthon magukat városunkban — testvérekhez jöttek.

Negyven év szocialista alkotásaiból

Harkov egyik legszebb útvonala a Lenin sugárút. Negyven évvel ezelőtt ez a sugárút, éppúgy, mint a mellette levő utcák nem léteztek. Ma több főiskola épülete díszíti a Lenin sugárutat. Közöljük a képünkön látható orvosi intézet épülete a legszebb, egyben Harkov legnagyobb főiskolája is.

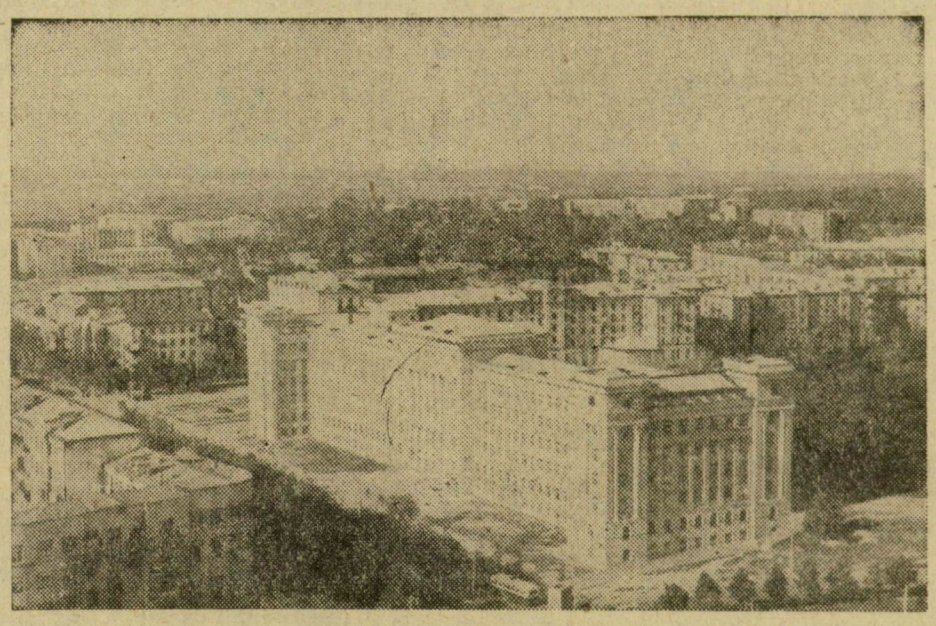

A geofizikai év alkalmával közel kerülnek egymáshoz a csillagos ég titkainak tudós fürkészői

A szovjetunióbeli napkutatásokról tartott előadást Szegeden Gnyevisev csillagász-professzor

A Magyar Tudományos Akadémia meghívására kedves vendég érkezett nemrégiben hazánkba M. N. *Gyevisev* professzor, a pulkovai csillagvizsgáló intézet kaukázusi helyi állomásának igazgatója személyében. Kedden este az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, a Magyar Meteorológiai Társaság szegedi csoportja és a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Kara közös klubestjén a METESZ klubjában tartott előadást a szovjetunióbeli napkutatásokról. *Gnyevisev* professzort szegedi útjára elkísérte a Magyar Tudományos Akadémia Csillagvizsgáló Intézete napfizikai osztályának két munkatársa, *Csada* Imre és *Dezső* Loránd.

Az előadás előtti rövid társalgási szünetet megragadva M. N. *Gnyevisev* professzortól megtudtuk, hogy immár másodízben jár hazánkban, Szegedre azonban először látogatott el.

— Városukban különösen megragadtak a jól felszerelt tudományos intézetek, amelyeknek mindegyike eldicsekedhetik azzal, hogy komoly tudományos kutatói napról-napra öregbítik a magyar tudományos élet hírnevét. Számomra nagyon hasznos volt a találkozás, s ugyanezt mondhatom más városaikban tett látogatásaimról is — mondotta.

Kérdésünkre a professzor elmondta még, hogy

Debrecenben a Szalai-féle intézetben tartott előzőleg előadást, Miskolcon az ottani tudományos társaságban, Budapesten pedig a Geofizikai Intézetben.

— Szeged után viszont Pécs következik — mondotta a professzor, aki megtisztelvén a köréje sereglett tudományos embereket, mindvégig angolul beszélt, s ugyanezen a nyelven tartotta meg előadását is. Az előadóteremben a klubestet rendező társaságok és intézmény nevében dr. Szőkefalvi Nagy Béla professzor üdvözölte a vendégeket, aki bevezető szavaiban az idei geofizikai év programjáról és célkitűzéseiről beszélt, hangsúlyozva, hogy

a nemzetközileg végzett napfizikai tanulmányok olyan megfigyeléseket eredményezhetnek, amelyek külön-külön, elszigetelt vizsgálatokkal nehezebben kerülnének az emberiség kincsestárába.

S ami nagyon gyümölcsöző tény: a geofizikai év keretében összekapcsolt vizsgálatok folynak a Sarkvidéken is.

— A Nap fizikai állapotának vizsgálatánál külön érdekességre lehet számítani a geofizikai évben, mert az atmoszférákat jelentős behatások fogják érni, s azoknak vizsgálata nagy eredményeket hozhat.

A Szovjetuniónak módja lesz teljes 24 óráig tartó jelenségeket megfigyelni a Napon.

ugyanis az obszervatóriumokat a hosszúsági vonal mentén helyezték el — hangsúlyozta M. N. Gnyevisev professzor.

— Mi az oka annak, hogy a Nap különböző rétegéből különböző hosszúságú rádióhullámok jönnek? — kérdezte egyik hallgató az előadás menetében, s ennek kapcsán egész kérdéskomplexum merült fel, amelyre pontról pontra válaszolt a professzor. Ezután a Szovjetunió napmegfigyelő szolgálatáról beszélt, kezdve a legnyugatibb, a kijevi csillagvizsgálótól a Szovjetunió távol-keleti obszervatóriumáig, természetesen részletesen kitérve a küzbülsőkre, Európa legnagyobb obszervatóriumára, a Krim-félszigetire, a kiszlovodszki állomásra, a Baku közelében épülőre, a legrégibb és legfontosabbra, a százesztendős taskentire, majd az Alma-Ata-i legmagasabban fekvő obszervatóriumra, ahol a napkorona fogyatkozáson kívül is megfigyelhető.

— A krimitől kezdve a távolkeleti térségig sok rádiótávcső kémleli a Nap jelenségeit, a rádiócsillagászati adatok összegyűjtése viszont Gorkijban és még több helyen történik.

— mondotta, majd kitért a krimi obszervatóriumnak egy érdekes műszere ismertetésére, amely műszer másfél éve működik, és segítségével a Nap légkörében lejátszódó mégneses és elektronikus jelenségeket figyelik meg.

A geofizikai év centrumairól szólva elmondotta, hogy Moszkvában, Washingtonban és Párizsban gyűjtik a megfigyeléseket, s

e centrumok különösen nagy jelentőségűek, mert 40 percen belül mindenhová eljutnak az észlelések.

S mindez természetesen politikailag is jelentős, mert a közös munka egymáshoz közel hozza a csillagos ég titkainak tudós fürkészőit. Végezetül intézetéről, a pulkovai csillagvizsgálóról beszélt és képvetítő segítségével felvételeket mutatott be, majd az előadás után hosszan elbeszélgetett az őt körülvevő érdeklődőkkel.

Lődi Ferenc

November közepén nyitják meg a kisteleki tbc-gondozó intézetet

Megyénkben rövidesen egy új egészségügyi intézményt, a kisteleki tbc-gondozó intézetet adják át rendeltetésének. Az építkezések még javában folynak, de előreláthatóan a rendelőintézetet november 15-én megnyithatják. A legszükségesebb orvosi műszereket és eszközöket már beszerezték.

A kisteleki tbc-gondozó intézet vezetőjévé dr. Bóka József vásárhelyi főorvost nevezték ki, míg a vásárhelyi tbc-gondozó intézet vezetését dr. Fekete László vette át.